

Súd: Mestský súd Košice
Spisová značka: K2-11Csp/47/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7223202841
Dátum vydania rozhodnutia: 20. 12. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Peter Kubej
ECLI: ECLI:SK:MSKE:2023:7223202841.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Mestský súd Košice sudcom JUDr. Petrom Kubejom v spore žalobcu: Dopravný podnik mesta Košice, akciová spoločnosť, so sídlom Bardejovská 6, Košice, IČO: 31 701 914, právne zastúpený: JUDr. Peter Frajt, advokát, s.r.o. so sídlom Garbiarska 5, Košice, IČO: 47240369 proti žalovanému: A. B., narodený XX.XX.XXXX, trvale bytom C. XX, D., o zaplatenie 60,90 eura s príslušenstvom, takto

rozhodol:

I. Žalovaný je p o v i n n ý zaplatiť žalobcovi sumu 60,90 eur spolu s úrokmi z omeškania vo výške 5 % ročne z dlžnej sumy od 06.05.2022 do zaplatenia a poštovné vo výške 1,55 eur a to všetko do troch dní odo dňa právoplatnosti tohto rozsudku.

II. V prevyšujúcej časti žalobu z a m i e t a.

III. Žalovaný je p o v i n n ý nahradiť žalobcovi trovy konania v plnom rozsahu.

odôvodnenie:

1. Žalobca podal na tunajší súd dňa 20.04.2023 žalobu, ktorou sa domáhal proti žalovanému zaplatenia sumy 60,90 eura s príslušenstvom a náhrady trov konania. Žalobu odôvodnil tým, že žalovaný sa dňa 05.05.2022 na výzvu kontrolného orgánu žalobcu nepreukázal platným cestovným lístkom, čím vznikol žalobcovi nárok na zaplatenie sumy vo výške 60,90 eura, ktorá pozostáva z cestovného vo výške 0,90 eura a úhrady pri nepreukázaní sa platným cestovným lístkom vo výške 60,- eur, ako aj nárok na zaplatenie úrokov z omeškania vo výške 5 % ročne z dlžnej sumy od 06.05.2022 do zaplatenia a poštovného vo výške 2 eura. Žalovaný napriek výzve žalobcu dlžnú sumu nezaplatil.

2. Dňa 17.05.2023 vydal tunajší súd vo veci platobný rozkaz č.k.: 11Csp/47/2023-25, ktorý však následne zrušil uznesením č.k.: K2-11Csp/47/2023-48 dňa 20.10.2023, nakoľko ho nebolo možné doručiť žalovanému do vlastných rúk.

3. Súd uznesením č.k.:K2-11Csp/47/2023-53 zo dňa 10.11.2023 vyzval žalovaného, aby sa v lehote 15 dní od doručenia tohto uznesenia písomne vyjadril k uplatnenému nároku žalobcu. Spolu s predmetným uznesením súd doručil žalovanému aj žalobu s prílohami. Žalovaný tieto listiny opakovane nepreberal na adrese trvalého pobytu uvedeného v Registri obyvateľov SR. Súdu sa napriek rozsiahlemu šetreniu (ilustrácia REGOB, ZVJS, SP, rodinní príslušníci žalovaného, doručovanie prostredníctvom príslušného obvodného oddelenia OR PZ v Košiciach, doručovanie prostredníctvom Mestskej polície Košice) v zmysle § 116 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“) nepodarilo získať inú adresu.

4. Z uvedeného dôvodu súd následne postupoval podľa § 116 ods. 2 CSP a doručil predmetnú zásielku žalovaného oznámením na úradnej tabuli súdu a web stránke súdu dňa 26.11.2023.

5. Žalovaný sa k podanej žalobe nevyjadril.

6. Súd rozhodoval vo veci bez nariadenia pojednávania len na základe listinných dôkazov predložených stranami sporu v súlade s ustanovením § 297 písm. b) zákona č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“), v zmysle ktorého pojednávania nie je potrebné nariaďovať, ak ide iba o otázku jednoduchého právneho posúdenia veci, skutkové tvrdenia strán nie sú sporné a hodnota sporu bez príslušenstva neprevyšuje 1000 eur. Rozsudok bol vyhlásený verejne 20.12.2023 oznámenie o verejnom vyhlásení rozsudku na úradnej tabuli súdu a webovom sídle súdu bolo zverejnené 12.12.2023 (§ 219 ods. 3 CSP).

7. Súd vykonal dokazovanie oboznámením sa so žalobou žalobcu, s hlásením o porušení tarifných a prepravných podmienok zo dňa 05.05.2022 a s ďalšími listinnými dôkazmi predloženými žalobcom a zistil nasledovný skutkový stav:

8. Z hlásenia žalobcu zo dňa 05.05.2022 zistil, že žalovaný v tento deň cestoval v čase o 10:30 hod. linkou č. 33 MHD č. voza: 6705, na úseku zastávok: Staničné námestie - Palackého, smer: Krematórium, bez platného cestovného lístka, ktorého stanovená hodnota pre daný úsek trate bola 0,60 eura. Pri kontrole zamestnancom povereným výkonom kontroly ("revízorom") sa teda žalovaný nepreukázal platným cestovným lístkom a na mieste nezaplatil cestovné („cestovanie bez CL“) vo výške 0,90 eura a sankčnú úhradu pri nepreukázaní sa platným cestovným lístkom vo výške 60,- eur, t.j. spolu sumu 60,90 eura.

9. Podľa ust. § 760 zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka, v znení neskorších predpisov (ďalej len „OZ“), zmluvou o preprave osôb vzniká cestujúcemu, ktorý za určené cestovné použije dopravný prostriedok, právo, aby ho dopravca prepravil do miesta určenia riadne a včas.

10. Podľa ust. § 14 ods. 1 písm. d) zákona č. 56/2012 Z.z. o cestnej doprave v znení účinnom v čase vykonania kontroly, cestujúci je povinný zaplatiť cestovné a na výzvu vodiča, iného člena osádky autobusu alebo revízora preukázať sa platným cestovným lístkom.

11. Podľa ust. § 14 ods. 2 citovaného zákona, ak sa pri kontrole cestovných lístkov v autobuse alebo bezprostredne po vystúpení z neho na zastávke cestujúci nepreukáže vodičovi, inému členovi osádky autobusu alebo revízorovi na jeho výzvu platným cestovným lístkom, je povinný na mieste zaplatiť cestovné a sankčnú úhradu podľa tarify; inak je povinný poskytnúť identifikačné údaje na vymáhanie cestovného a sankčnej úhrady v rozsahu meno a priezvisko, dátum narodenia, adresa trvalého pobytu, číslo občianskeho preukazu alebo iného dokladu totožnosti. Ak ide o maloletého, zisťujú sa identifikačné údaje aj o jeho zákonom zástupcovi.

12. Podľa ust. § 16 ods. 4 citovaného zákona, cestujúci je povinný a) mať platný cestovný lístok pri nastupovaní do autobusu, ak ho vydala výdajňa cestovných lístkov mimo autobusu alebo ak ide o cestovný lístok vo forme aktivovaného elektronického média, b) kúpiť si cestovný lístok bezprostredne po nastúpení do autobusu, ak cestovný lístok vydáva vodič alebo iný člen osádky autobusu, c) označiť si cestovný lístok v označovacom zariadení autobusu bezprostredne po nastúpení do autobusu, ak ide o cestovný lístok, ktorého platnosť sa začína až jeho označením.

13. Podľa ust. § 16 ods. 5 citovaného zákona, cestujúci je povinný mať cestovný lístok pri sebe po celý čas prepravy a bezprostredne pri vystupovaní z autobusu a na výzvu sa ním preukázať osádke autobusu, revízorovi alebo osobe poverenej výkonom odborného dozoru.

14. Podľa ust. § 17 ods. 2 citovaného zákona, sankčnú úhradu pri nepreukázaní sa platným cestovným lístkom určí dopravca najviac do stonásobku základného cestovného bez príplatkov.

15. Podľa čl. 12 ods. 1, 2 a 4 Prepravného poriadku Dopravného podniku mesta Košice, a.s. platného v čase vykonania kontroly, cestujúci je povinný na vyzvanie vodiča alebo iného člena osádky, alebo oprávneného zamestnanca, kedykoľvek počas prepravy alebo v okamihu vystúpenia z vozidla predložiť na nahliadnutie cestovný lístok, prípadne preukážku na zľavu cestovného. Táto povinnosť sa vzťahuje aj na priestor mimo vozidla, pokiaľ sa vystupuje na konečnej zastávke, resp. uzavretý priestor. Cestovný

lístok je dokladom o zaplatení cestovného. Ak oprávnený zamestnanec zistí, že cestujúci sa preukazuje neplatným cestovným lístkom (určeným platnou tarifou) a cestujúci odmietne zaplatiť cestovné a úhradu v stanovenej výške je povinný neplatný cestovný lístok odobrať. Za odobratý neplatný cestovný lístok cestujúci nemá nárok na vrátenie zaplateného cestovného. Cestujúci je povinný strpieť čas nevyhnutný na zistenie jeho totožnosti privolaným príslušníkom Policajného zboru v prípade, ak sa pri kontrole odmietne alebo nemôže preukázať osobnými dokladmi. Pri kontrole SMS alebo virtuálneho cestovného lístka je cestujúci povinný predložiť cestovný lístok a umožniť jeho overenie tým, že predloží k nahliadnutiu mobil prostredníctvom ktorého bol cestovný lístok preukázateľne zakúpený, a to nielen samotného textu prijatého cestovného lístka, ale aj ostatných detailov o zakúpení cestovného lístka. Ak cestujúci nesplní tieto podmienky alebo časť z nich, je považovaný za cestujúceho bez platného cestovného lístka a dopravca je oprávnený od tohto cestujúceho ďalej vyžadovať zaplatenie úhrady vo výške 100 násobku stanovenej základnej cestovného. Dodatočné preukazovanie sa SMS alebo virtuálnym cestovným lístkom sa neumožňuje.

16. V zmysle čl. F bod 1 Tarify mestskej hromadnej dopravy v Košiciach platnej v čase vykonania kontroly, cestujúci, ktorý cestuje bez platného cestovného lístka, zaplatí podľa zákonov NR SR č. 56/2012 Z.z. o cestnej doprave, č. 514/2009 Z.z. o doprave na dráhach stanovené základné cestovné plus sankčnú úhradu vo výške sto násobku stanovenej základnej cestovného. Súčasne sa uvádza, že Výška sankčnej úhrady za cestovanie bez platného cestovného lístka je stanovená vo výške 60,00 €. Pri dobrovoľnej úhrade do 4 pracovných dní je znížená na sumu 50,00 € a pri dobrovoľnej úhrade priamo vo vozidle je znížená na sumu 40,00 €.

17. Podľa Tarify mestskej hromadnej dopravy v Košiciach platnej v čase vykonanej kontroly žalovaného, predstavovali sadzby a tarifné podmienky MHD pre jednorazové cestovné lístky 0,90 €.

18. Podľa ust. § 517 ods. 1 a 2 Občianskeho zákonníka v platnom znení dlžník, ktorý svoj dlh riadne a včas nesplní, je v omeškaní. Ak ho nesplní ani v dodatočnej primeranej lehote poskytnutej mu veriteľom, má veriteľ právo od zmluvy odstúpiť; ak ide o deliteľné plnenie, môže sa odstúpenie veriteľa za týchto podmienok týkať aj len jednotlivých plnení. Ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania; výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis.

19. Podľa ust. § 3 Nariadenia vlády č. 87/1995 Z. z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka v platnom znení, výška úrokov z omeškania je o päť percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu.

20. Podľa ust. § 121 ods. 3 Občianskeho zákonníka príslušenstvom pohľadávky sú úroky, úroky z omeškania, poplatok z omeškania a náklady spojené s jej uplatnením.

21. Na základe vykonaného dokazovania a citovaných ustanovení súd dospel k záveru, že žalovaný ako cestujúci dňa 05.05.2022 v čase o 10:30 hod. použil autobus na trase linky č. 33, ktorého vlastníkom je žalobca, pričom nemal platný (označený) cestovný lístok, ktorým by sa preukázal zamestnancovi poverenému výkonom kontroly – revízorovi (čo v konaní nebolo sporné), čím porušil povinnosť ustanovenú v § 14 ods. 1 písm. d) zákona č. 56/2012 Z.z.. Z tohto dôvodu mu podľa ustanovenia § 14 ods. 2 citovaného zákona a Tarify mestskej hromadnej dopravy v Košiciach vznikla povinnosť zaplatiť žalobcovi cestovné a sankčnú úhradu pri nepreukázaní sa platným cestovným lístkom.

22. Súd preto zaviazal žalovaného na zaplatenie sumy 0,90 eura z titulu cestovného a sumy 60,- eur z titulu sankčnej úhrady pri nepreukázaní sa cestujúceho platným cestovným lístkom, t.j. spolu na zaplatenie sumy 60,90 eura.

23. Žalovaný sa dostal do omeškania dňom 06.05.2022, t.j. dňom nasledujúcim po dni, kedy cestoval dopravným prostriedkom žalobcu bez cestovného lístka, pretože povinnosť mať pri sebe zakúpený a riadne označený cestovný lístok v hodnote 0,90 eura a preukázať sa ním na výzvu kontrolóra mal po celý čas prepravy.

24. Základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky k prvému dňu omeškania žalovaného s plnením peňažného dlhu, t. j. k 06.05.2022 predstavovala 0,00 %, t.j. zákonná výška úrokov z omeškania predstavovala 5,00 % (0,00 % zvýšených o 5 percentuálnych bodov). Preto súd priznal žalobcovi úroky z omeškania v zákonnej výške 5 % ročne od 06.05.2022 až do zaplatenia dlžnej sumy.

25. Podľa ust. § 121 ods. 3 Občianskeho zákonníka, príslušenstvom pohľadávky sú úroky, úroky z omeškania, poplatok z omeškania a náklady spojené s jej uplatnením.

26. Popri žalovanej sume si žalobca uplatnil aj náklady spojené s uplatnením pohľadávky, a to poštovné v sume 2 eura.

27. Ako príslušenstvo pohľadávky súd priznal žalobcovi náklady spojené s jej uplatnením pozostávajúce z poštovného v celkovej výške 1,55 eura, ktorých vynaloženie jednoznačne vyplýva z listinných dokladov predložených žalobcom.

28. V prevyšujúcej časti, ohľadne zaplatenia poštovného vo výške 0,45 eura, súd žalobu zamietol, keďže ich vynaloženie žalobca súdu žiadnym spôsobom nepreukázal.

29. Podľa ust. § 255 ods. 1 CSP súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

30. Vzhľadom na skutočnosť, že žalobca mal vo veci úspech súd mu priznal náhradu trov konania v plnom rozsahu. Žalobcov neúspech spočíval len v nepatrnej časti týkajúcej sa príslušenstva pohľadávky.

31. Podľa ust. § 262 ods. 1 CSP o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

32. Podľa ust. § 262 ods. 2 CSP o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

33. Súd poukazujúc na vyššie citované zákonné ustanovenia vo výroku tohto rozsudku rozhodol len o rozsahu nároku úspešného žalobcu na náhradu trov konania. O konkrétnej výške tejto náhrady bude po právoplatnosti tohto rozhodnutia samostatným uznesením rozhodovať príslušný súdny úradník tunajšieho súdu.

34. Na základe uvedených skutočností a citovaných zákonných ustanovení súd rozhodol tak, ako je uvedené v enunciate tohto rozsudku.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je možné podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Mestský súd Košice písomne v dvoch vyhotoveniach. V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania. (§ 363, § 364 CSP) Odvolanie len proti odôvodneniu rozhodnutia nie je prípustné. (§ 358 CSP) Odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané. (§ 359 CSP)

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že: a) neboli splnené procesné podmienky, b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností, f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. (§ 365 ods. 1 CSP)

Ak žalovaný nesplní povinnosť uloženú týmto rozsudkom, môže žalobca podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zákona č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov.